

ŠIAULIŲ LOPŠELIS-DARŽELIS „SIGUTĖ“

DARBUOTOJŲ TOLERANCIJOS KORUPCIJAI APKLAUSOS REZULTATAI

2025-02-18

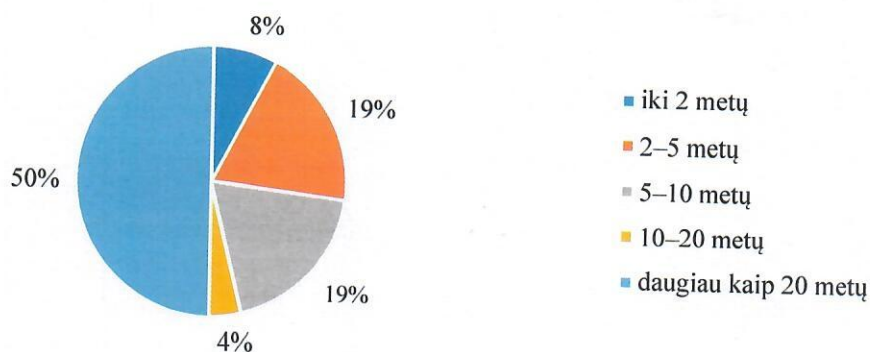
Kuriant korupcijai atsparią aplinką Šiaulių lopšelyje-darželyje „Sigutė“ (toliau – lopšelis-darželis), siekiant tobulinti taikomas korupcijos prevencijos priemones ir užtikrinti tinkamą jų įgyvendinimą, lopšelio-darželio darbuotojų įsitraukimą, dovanų vertinimo komisijos nariai organizavo lopšelio-darželio darbuotojų tolerancijos korupcijai apklausą (toliau – apklausa). Pagrindiniai apklausos tikslai buvo nustatyti:

1. korupcijos paplitimą lopšelyje-darželyje;
2. lopšelio-darželio darbuotojų toleranciją korupcijai ir korupcinę patirtį;
3. ar darbuotojai žino lopšelyje-darželyje taikomas korupcijos prevencijos priemones ir jų nuomonę apie jų efektyvumą;
4. ar lopšelio-darželio darbuotojai žino ir laikosi lopšelio-darželio Antikorupcinio elgesio kodekso, Dovanų, gautų pagal tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtų dovanų perdavimo, vertinimo, registravimo, saugojimo ir eksponavimo tvarkos aprašo.

Apklausa buvo vykdoma nuo 2025 m. sausio 16 d. iki 2025 m. sausio 24 d. (9 k. d.). Apklausoje buvo raginami dalyvauti visi lopšelio-darželio darbuotojai. Iš viso dalyvavo 26, tai sudaro 43 proc. visų lopšelio-darželio darbuotojų (toliau – respondentai, darbuotojai). Apklausa buvo anoniminė, darbuotojai turėjo užpildyti pateiktą elektroninę anketą (toliau – anketa). Anketa sudarė 24 klausimai, iš kurių 14 – pagrindinių, o kiti, priklausomai nuo pasirinkto atsakymo, buvo skirti jų patikslinimui ar pasirinkto atsakymo priežasčių analizei. Dalis klausimų buvo uždari, juose respondentai galėjo pasirinkti vieną iš siūlomų atsakymų variantų, dalis – atviri, tad buvo galima įrašyti savo variantą. Apklausa buvo pasidalinta lopšelio-darželio darbuotojų sukurtose Facebook paskyrose. Apklausos duomenys pateikti diagramose.

50 proc. apklausoje dalyvavusių respondentų nurodė, kad lopšelyje-darželyje dirba daugiau kaip 20 metų, 19 proc. – 5–10 metų, 19 proc. – 2–5 metų.

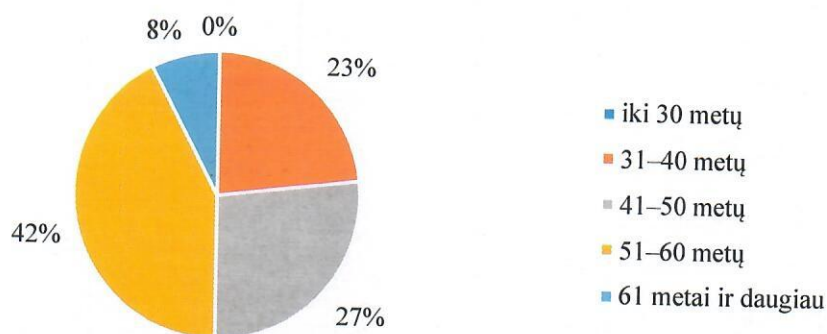
Apklaustųjų atsakymai pateikti 1 pav.

1 pav. Respondentų darbo trukmė lopšelyje-darželyje

Daugiausiai apklausoje dalyvavo respondentų (42 proc.), kurių amžius – 51–60 metų, 27 proc. – 41–50 metų, 23 proc. – 31–40 metų.

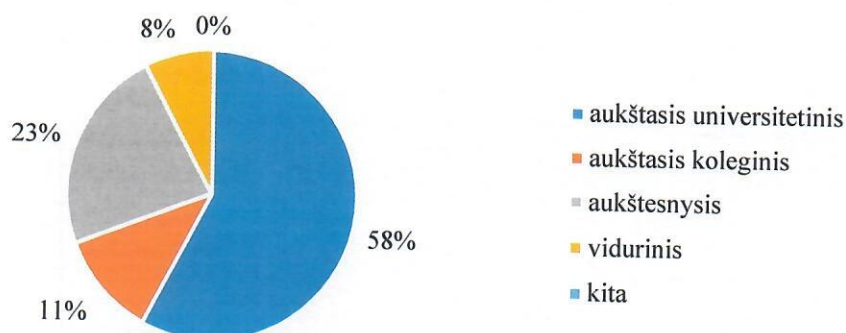
Apklausoje dalyvavusių respondentų atsakymai pateikti 2 pav.

2 pav. Respondentų amžius

69 proc. apklausoje dalyvavusių respondentų nurodė, kad turi aukštąjį universitetinį arba aukštąjį koleginių išsilavinimą, 23 proc. – aukštesnįjį.

Apklausoje dalyvavusių respondentų atsakymai pateikti 3 pav.

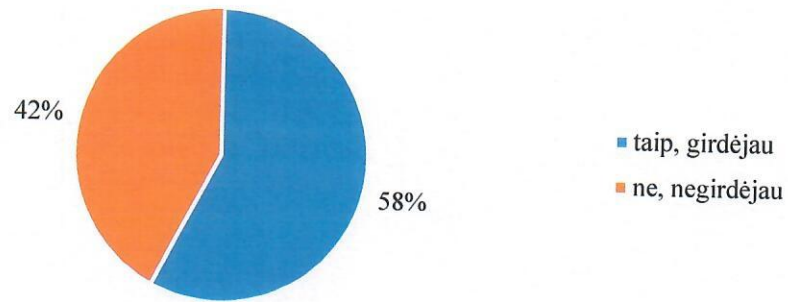

3 pav. Respondentų išsilavinimas

58 proc. apklausoje dalyvavusių respondentų teigė, kad yra girdėję apie lopšelyje-darželyje vykdomas korupcijos prevencijos priemones. Tai pokalbiai, diskusijos su administracija, anketos, klausimynai, teorinė medžiaga. Jie taip pat paminėjo apie lopšelyje darželyje patvirtintą Darbuotojų etikos kodeksą, Šiaulių lopšelyje-darželyje „Sigutė“ dovanų, gautų pagal tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtų dovanų perdavimo, vertinimo, registravimo, saugojimo ir eksponavimo tvarkos aprašą ir Rekomendacijas dėl elgesio su dovanomis lopšelio-darželio darbuotojams.

42 proc. apklausoje dalyvavusių respondentų teigė, kad nėra girdėję apie lopšelyje-darželyje vykdomas korupcijos prevencijos priemones (daugumai tai neaktualu, nes nėra susiję su tiesioginiu darbu, kiti nežino, kur tokios informacijos rasti).

Apklausoje dalyvavusių respondentų atsakymai pateikti 4 pav.

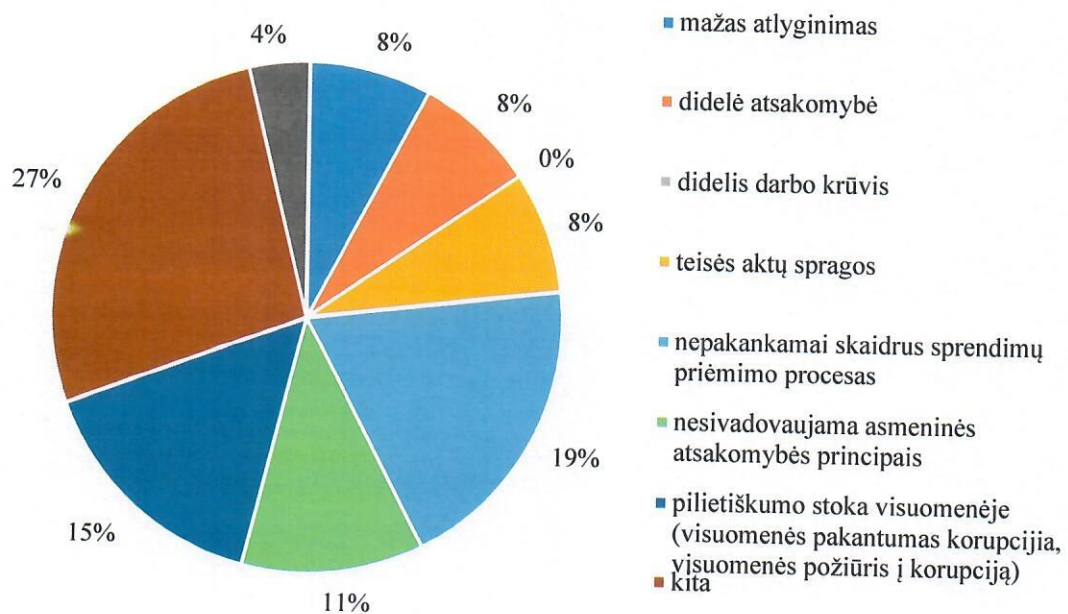
4 pav. Lopšelyje-darželyje vykdomos korupcijos prevencijos priemonės

Apklausoje dalyvavę respondentai nurodė šias galimas korupcijos pasireiškimo priežastis:

- nepakankamai skaidrus sprendimų priėmimo procesas (19 proc. respondentų);
- pilietiškumo stoka visuomenėje (visuomenės pakantumas korupcijai, visuomenės požiūris į korupciją) (15 proc. respondentų);
- nesivadovaujama asmeninės atsakomybės principais (11 proc. respondentų).

Likusieji teigė, kad korupcijos pasireiškimo priežastys galimos dėl mažo atlyginimo, didelės atsakomybės, didelio darbo krūvio ir kt.

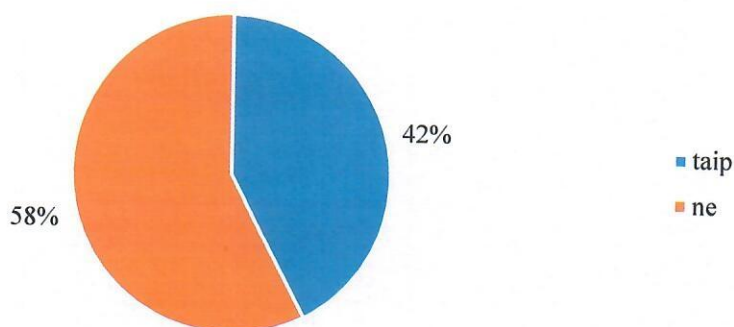
Apklausoje dalyvavusių respondentų atsakymai pateikti 5 pav.

5 pav. Galimos korupcijos pasireiškimo priežastys

42 proc. apklausoje dalyvavusių respondentų teigė, kad praneštų apie žinomą korupcijos atvejį, tačiau 58 proc. – ne. Pastarieji apie žinomą korupcijos atvejį nepraneštų, nes mano, kad tie, kurie praneša, galų gale nukenčia skaudžiausiai arba nesijaučia saugūs pranešdami.

Apklausoje dalyvavusių respondentų atsakymai pateikti 6 pav.

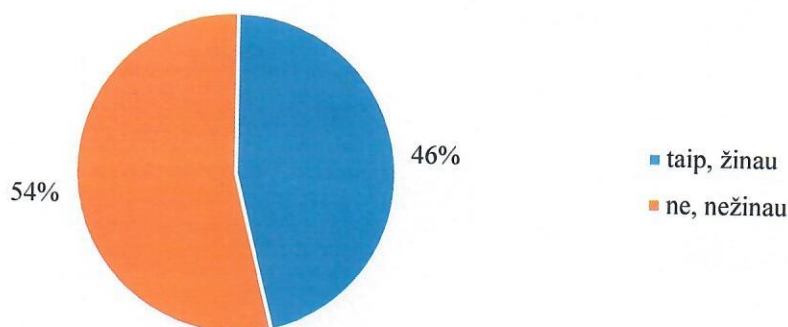

6 pav. Respondentų nuomonė dėl pranešimo apie žinomą korupcijos atvejį

46 proc. apklausoje dalyvavusių respondentų teigė, kad žino, kur reikia kreiptis, norint pranešti apie korupcijos atvejį. Jie konkrečiai nurodė, į ką reikia kreiptis: į administraciją, į už korupcijos prevenciją atsakingą asmenį, Etikos komisiją, policiją, Darbo inspekciją, Specialiųjų tyrimų tarnybą, prokuratūrą ir kt.

54 proc. respondentų nežino, kur kreiptis ir pranešti apie korupcijos atvejį.

Apklausoje dalyvavusių respondentų atsakymai pateikti 7 pav.

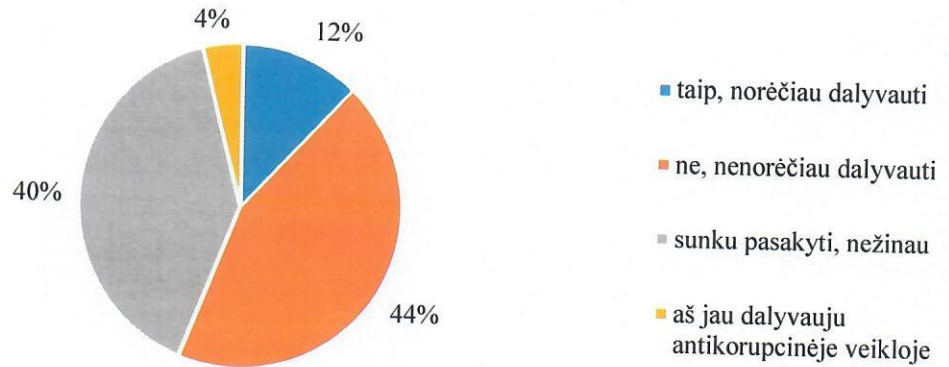

7 pav. Respondentų atsakymai dėl kreipimosi, norint pranešti apie korupcijos atvejį

Tik 4 proc. apklausoje dalyvavusių respondentų nurodė, kad dalyvauja antikorupcinėje veikloje ir tik 12 proc. norėtų dalyvauti.

40 proc. respondentų nurodė, kad sunku pasakyti, nežino, ar norėtų prisidėti prie antikorupcinės veiklos lopšelyje-darželyje ir 44 proc. respondentų atsakė, kad nenorėtų dalyvauti antikorupcinėje veikloje.

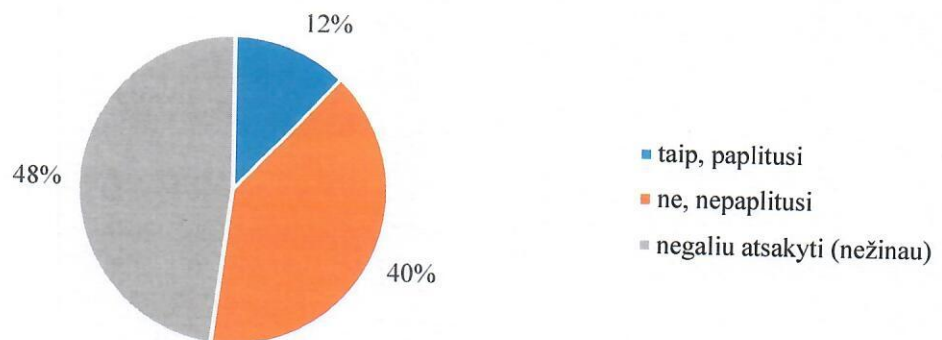
Apklausoje dalyvavusių respondentų atsakymai pateikti 8 pav.

8 pav. Respondentų nuomonė dėl dalyvavimo antikorupcinėje veikloje

12 proc. respondentų teigė, kad korupcija lopšelyje-darželyje yra paplitusi, 40 proc. teigė, kad ne, 48 proc. – negali atsakyti (nežino).

Apklausoje dalyvavusių respondentų atsakymai pateikti 9 pav.

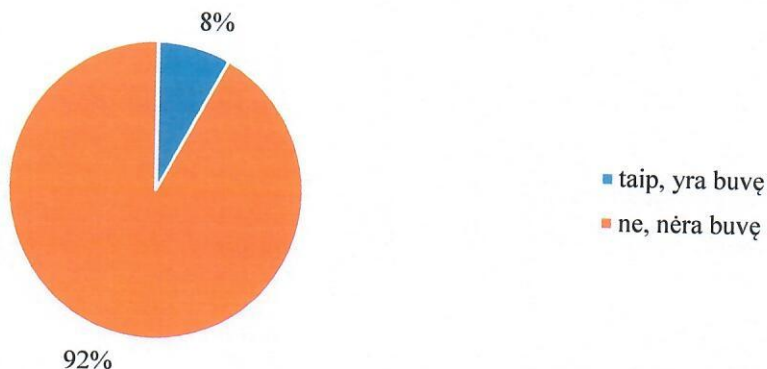

9 pav. Respondentų nuomonė dėl korupcijos paplitimo lopšelyje-darželyje

8 proc. respondentų teigė, kad yra buvę situacijų, kai jiems ar jų kolegai buvo siūlomas kyšis ar buvo kitaip susidūrę su korupcija darbe.

92 proc. respondentų nebuvo susidūrę su korupcija darbe.

Apklausoje dalyvavusių respondentų atsakymai pateikti 10 pav.

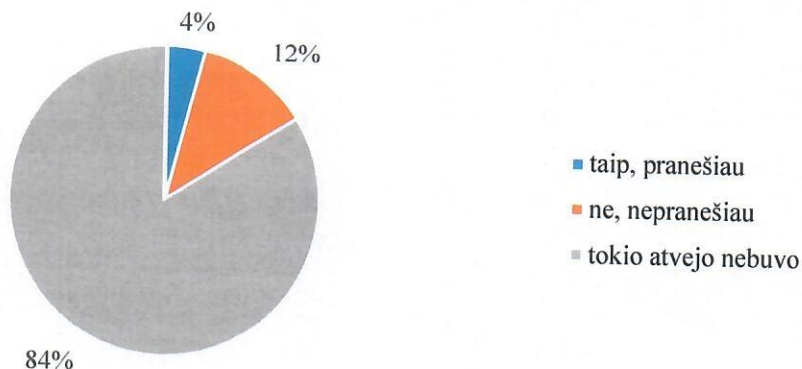
10 pav. Respondentų atsakymai apie situacijas, kai jiems arba jų kolegai buvo siūlomas kyšis ar buvo kitaip susidūrę su korupcija darbe

4 proc. respondentų nurodė, kad pranešė apie situaciją, kai jiems ar jų kolegai buvo siūlomas kyšis ar buvo kitaip susidūrę su korupcija darbe, tačiau konkrečiai nenurodė, kam pranešė.

12 proc. respondentų apie situaciją, kai jiems ar jų kolegai buvo siūlomas kyšis ar buvo kitaip susidūrę su korupcija darbe, nepranešė. Dalis nepranešė dėl šių priežasčių: nežinojo, kam pranešti, bijojo netekti darbo, nenorėjo sukelti įtampos kolektyve, nenorėjo nieko išduoti ir sukelti papildomų rūpesčių.

84 proc. respondentų nurodė, kad tokio atvejo nebuvo.

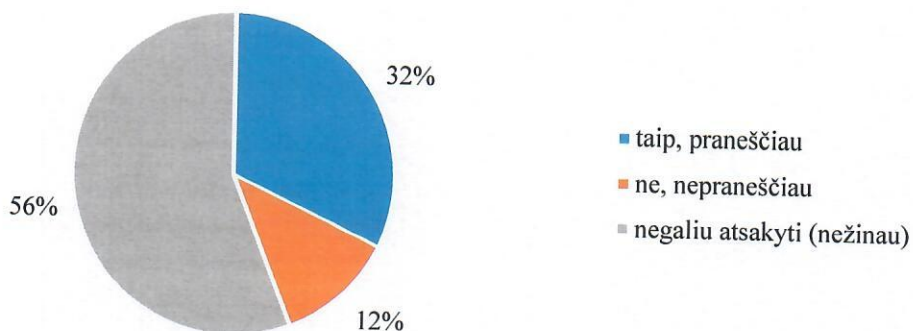
Apklausoje dalyvavusių respondentų atsakymai pateikti 11 pav.

11 pav. Respondentų atsakymai apie situaciją, kai jiems arba jų kolegai buvo siūlomas kyšis ar buvo kitaip susidūrę su korupcija darbe, pranešimą

32 proc. respondentų nurodė, kad, ateityje susidūrę su korupcijos apraiškomis darbe, praneštų: už korupcijos prevenciją atsakingam asmeniui, tiesioginiam vadovui, vadovybei ar Specialiųjų tyrimų tarnybai.

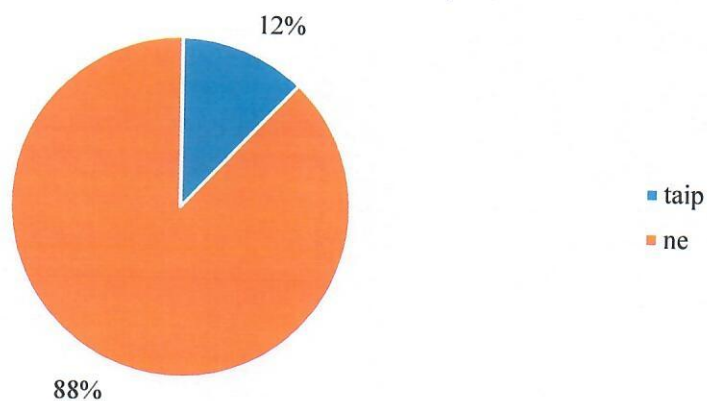
12 proc. respondentų ateityje susidūrę su korupcijos apraiškomis darbe apie tai nepraneštų. Apklausoje dalyvavusių respondentų atsakymai pateikti 12 pav.

12 pav. Respondentų atsakymai dėl ateityje su korupcijos apraiškomis susidūrimo darbe pranešimą

12 proc. respondentų nurodė, kad per pastaruosius 2 metus yra davę kyšį, 88 proc. respondentų – ne.

Apklausoje dalyvavusių respondentų atsakymai pateikti 13 pav.

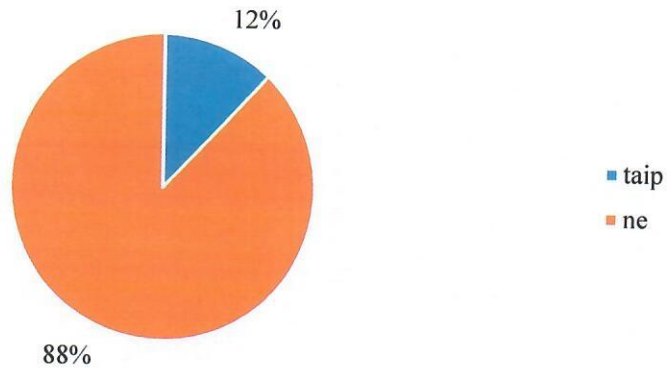

13 pav. Respondentų atsakymai apie duotą kyšį per pastaruosius 2 metus

12 proc. respondentų nurodė, kad per pastaruosius 2 metus yra gavę dovaną(-ų), tačiau niekam apie tai nepranešė.

88 proc. respondentų į klausimą neatsakė.

Apklausoje dalyvavusių respondentų atsakymai pateikti 14 pav.

14 pav. Respondentų atsakymai apie per pastaruosius 2 metus gautą dovaną(-as)

Respondentų pasiūlymai dėl efektyviausių priemonių mažinant korupciją:

1. solidus atlyginimas ir pagarba;
2. darbo kokybės gerinimas;
3. darbuotojų bendradarbiavimas ir efektyvus komandinis darbas;
4. viešųjų pirkimų, biudžeto išlaidų viešinimas;
5. veiklų skaidrumas;
6. stiprinti pranešėjų apsaugą;
7. anoniminės anketos, pranešimai, susirinkimai, paskaitos darbuotojams bei lopšelių-darželių lankančių vaikų tėvams;
8. visuomenės švietimas.

Respondentų pasiūlymai bei pastabos dėl korupcijos prevencijos lopšelyje-darželyje vykdymo: dauguma respondentų teigė, kad lopšelyje-darželyje nėra korupcijos ir nesusiduria su problemomis, dalis pasiūlymų neturėjo. Likusieji teigė, kad administracija turi išklausti ir teisingai spręsti lopšelio-darželio problemas, turi būti griežta kontrolė viešuosiuose pirkimuose, griežta vidinė ir išorinė kontrolė.

Išvada

Korupcijos paplitimas lopšelyje-darželyje yra minimalus. Dauguma darbuotojų nėra tiesiogiai susidūrę su kyšininkavimu, tačiau dalis jų vengia pranešti apie galimus atvejus dėl baimės ar informacijos trūkumo. Nors daugiau nei pusė darbuotojų yra girdėję apie korupcijos prevencijos priemones, dar didelė dalis nežino, kaip ir kur pranešti apie korupcinius veiksmus. Darbuotojų įsitraukimas į antikorupcines veiklas yra žemas, todėl reikėtų skatinti informacijos sklaidą ir gerinti prevencijos strategijų įgyvendinimą.